

Complexnummer: 405084

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Oud Over

Aantal complexonderdelen

7

Monumentnummers van complexonderdelen

405781, 405782, 405783, 405784, 405785, 405786, 405787

Woonplaats

Loenen aan de Vecht

Gemeente

Stichtse Vecht

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdobject

Oud Over 33, 3632 VA te Loenen aan de Vecht

Complexomschrijving

BUITENPLAATS OUD OVER. De historische buitenplaats Oud Over dateert uit de eerste kwart van de 18e eeuw en beslaat al sinds circa 250 jaar hetzelfde tussen de Vecht en de openbare weg (Oud Over) gelegen langwerpige grondoppervlak. Aan de korte NO-zijde wordt de grens van de historische tuin- en parkaanleg door een sloot gemarkeerd, die uitmondt in de Vecht en omgaat in de sloot aan de ZO-grens van de aanleg; deze sloot is hier al vanouds aanwezig. Aan de zuid- en ZW-zijde wordt de historische tuin- en parkaanleg van de buitenplaats begrensd door de kadastrale percelen Loenen nrs. E590, E589, E477 en E396. In de eerste helft van de 18e eeuw werd op het zuidelijk deel van Oud Over de buitenplaats Beekzicht gerealiseerd; in de tweede helft van de 18e eeuw werden beide plaatsen weer tot één buitenplaats verenigd. Het huidige hoofdgebouw dateert vermoedelijk uit ca. 1800. In een advertentie in de Oprechte Haerlemsche Courant d.d. 12 maart 1804 wordt gesproken van de 'moderne en gemaklyke Heeren-Huizinge', waarmee waarschijnlijk het huidige blokvormige classicistische hoofdgebouw wordt bedoeld. Het hoofdgebouw werd gebouwd op de fundamenteën van een ouder huis; in het muurwerk zijn bouwsporen bewaard gebleven, die vermoedelijk van dit oudere huis afkomstig zijn. Twee linden aan het voorplein zijn mogelijk geplant toen het huidige hoofdgebouw werd gebouwd, zo ze niet tot de oudste fase van de geschiedenis van Oud Over behoren. Oorspronkelijk behoorde een boomgaard, moestuin en weiland aan de ZO-zijde van de openbare weg (Oud Over) tot de aanleg van de buitenplaats; de eigenaren van Oud Over hadden deze grond niet in eigendom, maar waren echter door de Heer van Loenersloot met deze grond beleend. Aan de westrand van dit terrein, tegen de openbare weg genaamd Oud Over en ongeveer ter hoogte van de meest noordelijke oprit van de buitenplaats bevindt zich het langwerpige complex van de voormalige tuinmanswoning annex paardestal en het koetshuis, dat zich in zeer verwaarloosde staat van onderhoud bevindt. Even ten noordoosten van het hoofdgebouw werd omstreeks 1750 aan de Vecht de huidige achzijdige tuinkoepel in Lodewijk XV-stijl

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gebouwd. De sokkel van de zonnewijzer op het gazon ten zuidwesten van het hoofdgebouw dateert uit omstreeks dezelfde tijd, maar is wellicht hier naderhand opgesteld. De genoemde advertentie in de Oprechte Haerlemsche Courant vermeldt de aanwezigheid van slingerbosjes op Oud Over. Tot deze bosjes behoorden mogelijk enkele oude eiken en beuken aan de ZW-zijde van de historische tuin- en parkaanleg; van de structuur van deze slingerbosjes zijn geen sporen bewaard gebleven. De huidige kleinschalige parkaanleg in landschapsstijl, die zich aan de oost-, zuid- en westzijde van het hoofdgebouw uitstrekt, werd waarschijnlijk in de 19e eeuw uitgevoerd. Aan de ZW-zijde van het hoofdgebouw werd het genoemde gazon aangelegd, waarvan het onregelmatige verloop van zijn zoom door heesters en enkele beuken en eiken wordt begrensd. Voor het hoofdgebouw werd een open ruimte aangelegd, die deels door de meest zuidelijke oprit van Oud Over wordt omgeven. Deze open ruimte wordt grotendeels in beslag genomen door een oogvormig gazon, dat qua vormgeving een sterk vergrote horizontale projectie is van het oogvormige profiel van het loodrecht er tegenover gesitueerde bovenlicht van de ingangspartij van het hoofdgebouw. Meer in noordelijke richting werd eveneens een oprit met slingerend verloop aangelegd. In de jaren '20 van deze eeuw werden door de toenmalige eigenaar C. Matthijsen diverse aanplantingen van groenblijvende heesters en bomen geplant, ondermeer langs de genoemde oprit, het voorplein en langs het gazon ten zuidwesten van het hoofdgebouw. Wellicht legde hij ook het oogvormige gazon aan, zo dit niet in de 19e eeuw is geschied. Aan het begin van beide opritten een smeedijzeren hek, die eveneens waarschijnlijk uit de 19e eeuw dateren. Wellicht werd ook de berceau van appels en peren ten noordoosten van het hoofdgebouw in de 19e eeuw geplant. De aanleg van het gazon met kleine vijver in landschapsstijl, die deels door deze berceaux wordt omgeven werd in deze eeuw gerealiseerd. Omstreeks 1900 werd ten noordoosten van het hoofdgebouw het huidige atelier annex woning gebouwd, dat voor de cultuurhistorische waarde van de buitenplaats van ondergeschikte betekenis is.

De historische buitenplaats Oud Over is uit de volgende onderdelen samengesteld: 1. HOOFDGEBOUW (Huis Oud Over), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405781; 2. HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405782; 3. TUINKOEPSEL, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer 405783; 4. NOORDELIJK TOEGANGSHEK, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer 405784; 5. ZUIDELIJK TOEGANGSHEK, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405785.; 6. VOORMALIGE TUINMANSWONING ANNEX PAARDESTAL EN KOETSHUIS (Oud Over 36), zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405786; 7. ZONNEWIJZERSOKKEL, zie voor omschrijving bij complex-onderdeel met monumentnummer: 405787.

De historische buitenplaats Oud Over is in cultuurhistorisch opzicht van algemeen belang, vanwege:

- het hoofdgebouw, dat een goed voorbeeld is van een classicistisch buitenhuis aan de Vecht uit ca. 1800;
- de tuinkoepel, dat een rijk uitgevoerd en gaaf bewaard voorbeeld is van een 18e-eeuwse Vecht-koepel in Lodewijk XV-stijl;
- de 19e-eeuwse tuin- en parkaanleg in landschapsstijl, die een goede indruk geeft van het intieme en beknopte type tuin- en parkaanleg rond een hoofdgebouw, dat oorspronkelijk op veel Vecht-buitens teruggevonden kon worden, maar dat tegenwoordig vrij zeldzaam is geworden.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405781

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juli 1991
Kadaster deel/nr	82719/58

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Loenen aan de Vecht	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Loenen aan de Vecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Loenen	E			572

*Omschrijving***

HOOFDGEBOUW. Twee verdiepingen hoog bakstenen onderkelderd hoofdgebouw op rechthoekig grondplan onder omgaand met grijze pannen gedekt schilddak, met vier slanke hoge samengestelde schoorstenen onder vlakke kappen, per twee op de korte dakschilden gesitueerd. Het schilddak wordt omgaand door een houten vorstkam bekroond met akroterien op de hoeken. Voor (oost-)gevel is in vijf traveeën geleed met een door lijstwerk geaccentueerde centrale travee, waarin ingangspartij. De ingangspartij is samengesteld uit dubbele empire-deur met 4-ruitsindeling en bovenlicht met boogvormig gesneden roedengeleding. Erboven een rechthoekig veld. Boven een 4-ruitsvenster op het eerste verdieping-niveau. Deurpartij, rechthoekig veld en venster zijn door lijstwerk tot én compositorisch geheel gemaakt. Aan weerszijden van de deur pilasters met blokmotief, die een kroonlijst dragen. Ter weerszijden van het venster op de eerste verdieping, dat door een tympaan wordt bekroond, naar onderen toe boogsgewijs iets uitzwenkend lijstwerk. Links en rechts van dit venster een geprofileerde oculus. Ter weerszijden van de deurpartij twee empire-schuifvensters met 6-ruitsindeling. De boven deze vensters en deur gelegen dubbele openslaande vensters op eerste verdieping-niveau zijn in vier ruiten geleed. Ter hoogte van de tweede en vierde venstertravee een dakkapel met 4-ruitsindeling met halfronde koof en naar onderen boogsgewijs uitzwenkende wangen. Tegen de voorgevel vier gesmede muurankers. Westgevel: bijna identiek aan voorgevel; de deurpartij wordt door een hardstenen bordes van twee treden voorafgegaan. Ter hoogte van de middentravee een dakkapel als aan voorgevel. Zuidgevel: drie traveeën brede gevelpartij met middenrisaliet. Beganegronds per travee een terrasdeur met 4-ruitindeling. Bovenlichten van deze deuren in de zijtraveeën zijn in twee ruiten geleed. Deur in middenrisaliet heeft een bovenlicht met oogvormig gesneden roedengeleding. Deze deurpartij wordt omlijst door pilasters met blokmotief, die een kroonlijst schragen. Eerste verdieping-niveau: per travee een dubbel openslaand venster met 4-ruitsindeling. Noordgevel: beganegronds aan rechterzijde een schuifvenster met 6-ruitsindeling en even links van het centrum een dubbel openslaand venster met 4-ruitsindeling. In een advertentie in de Oprechte Haerlemsche Courant uit 1804 wordt het hoofdgebouw van Oud Over beschreven als de 'moderne en gemaklyke Heeren-Huizinge', waarmee waarschijnlijk het huidige hoofdgebouw wordt bedoeld. Gezien zijn classicistische bouwstijl

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

met wat betreft de vensterindeling en uitvoering van toegangsdeur en enkele bovenlichten nadrukkelijk empire-elementen en de vorstkam met akroterieen kan het huidige hoofdgebouw op stilistische gronden in ca. 1800 gedateerd worden. Het hoofdgebouw is waarschijnlijk op fundamenten van een ouder huis gebouwd. Wellicht is de indeling van de beganegrond met de centraal gelegen hal, die deze verdieping in twee gelijke helften verdeeld, en met de trap aan de noordzijde van deze hal, van het oudere huis afkomstig. Onder de trap op kelderniveau een bakstenen muur in klesoorverband.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Monumentnummer*: 405782

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juli 1991
Kadaster deel/nr	82718/161

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Loenen aan de Vecht	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Loenen aan de Vecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Loenen	E			571
Loenen	E			572

*Omschrijving***

HISTORISCHE TUIN EN- PARKAANLEG. De historische tuin- en parkaanleg van Oud Over beslaat al sinds ca. 250 jaar hetzelfde langwerpige tussen de Vecht en de openbare weg (Oud Over) gelegen grondoppervlak. Omstreeks 1800 waren op Oud Over reeds slingerbosjes aanwezig (vgl. advertentie Oprechte Haerlemsche Courant, 1804). Van deze bosjes zijn wellicht enkele oude beuken en eiken aan de ZW-zijde van de parkaanleg bewaard gebleven. Deze eiken en beuken vormen tesamen met diverse heesters en naaldbomen een besloten partij, die in glooiende lijn de begrenzing aan de zuid- en ZW-zijde van het gazon bepaalt, dat aan de ZW-zijde van het hoofdgebouw grenst. Dit gazon behoort met het voorplein voor het hoofdgebouw tot de open ruimten van de aanleg in landschapsstijl op Oud Over, die vermoedelijk in de loop van de 19e eeuw werd gerealiseerd en die door diverse aanplantingen vanaf 1920 door de toenmalige eigenaar C. Matthijsen gedeeltelijk werd gewijzigd. Enkele slingerpaden aan de ZW-zijde van het terrein dateren waarschijnlijk uit de 19e eeuw. De open ruimte, die aan de ZW-zijde van het huis gelegen is, bestaat uit een oogvormig gazon, dat qua vormgeving een sterk vergrote vlakke projectie is van het oogvormige profiel van het loodrecht er tegenover gesitueerde bovenlicht van de ingangspartij van het hoofdgebouw. Het is niet geheel duidelijk of het oogvormige gazon in de 19e eeuw of in de jaren '20 van deze eeuw is aangelegd. Voor het hoofdgebouw aan het voorplein staan twee linden, die vermoedelijk in de tijd van de bouw van het hoofdgebouw zijn geplant, zo ze niet tot een oudere fase van de aanleg van Oud Over behoren. Het voorplein is te bereiken via de oprit, waarvan het begin van zijn slingerende verloop door een 19de-eeuws toegangshek wordt gemarkeerd. Oprit en voorplein worden omgeven door groenblijvende heesters (o.a. Rhododendrons) en bomen (naaldbout), die waarschijnlijk vanaf de jaren '20 van deze eeuw door de toenmalige eigenaar C. Matthijsen zijn aangeplant. De tweede oprit van Oud Over, die meer in noordoostelijke richting is gelegen, heeft eveneens een slingerend verloop en dateert vermoedelijk evenals de eerstgenoemde oprit uit de in de loop van de 19e eeuw gerealiseerde aanleg in landschapsstijl. Wellicht dateert ook de berceau van appels en peren ten noordoosten van het huis uit deze fase van de aanleg, zo deze niet in de jaren '20 van deze eeuw is aangeplant. De aanleg van een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gazon met kleine vijver in landschapsstijl, die deels door deze berceau wordt omgeven, is meer in recente tijd aangelegd of gewijzigd en is voor de historische tuin- en parkaanleg van Oud Over van ondergeschikte betekenis. Als zodanig vormt de aanleg van Oud Over een beknopte en intieme aanleg in landschapsstijl, die als type in de 19e eeuw op meer Vecht-buitens kon worden aangetroffen, maar die tegenwoordig betrekkelijk zeldzaam is geworden.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 405783

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	16 juli 1991
Kadaster deel/nr	82718/145

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Loenen aan de Vecht	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Loenen aan de Vecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Loenen	E			572

*Omschrijving***

TUINKOEPEL. Achtzijdige (elkaar alternerend vier brede en vier smalle zijden) onderkelderde houten koepel van omstreeks 1750 op bakstenen fundament onder tot acht dakschilden uitgebouwd met lood gedekt tentdak, met op de hoeken omgaande pilasters met blokmotief. De bovenzijde wordt door een kroonlijst met simaaslijst afgesloten. Ter hoogte van de pilasters springt de kroonlijst iets naar voren. Ingangspartij, waarvoor een hardstenen bordes en trap van 3 treden (oorspronkelijk voorzien van een leuning), gelegen aan de naar het zuidwesten gelegen brede zijde, bestaande uit een door lijstwerk omgeven en met rocaille-ornament (in jaren '50 van deze eeuw aangebrachte kopie door mevrouw Sondaar-Dobbelman) bekroonde dubbele deur met 4-ruitsvenster. Voor het erboven geplaatste venster een blind snijraam (in jaren '50 van deze eeuw aangebrachte kopie door mevrouw Sondaar-Dobbelman). Het snijraam, dat aan de bovenzijde licht is getoogd, is voorzien van een rijk snijwerk van voluutvormige krullen in Lodewijk XV-stijl. De overige brede zijden van de koepel zijn voorzien van een schuifvenster met 12-ruitsindeling. De smalle zijden van de koepel zijn voorzien van een schuifvenster met 8-ruitsindeling. Het in een brede zijde naar het zuidoosten gerichte venster van de koepel is aan de binnenzijde door luiken verblind. Deze luiken in het begin van de jaren '70 aangebracht. Oorspronkelijk waren de gedeelten van de schuifvensters boven de wisseldorpels blind. Deze gedeelten zijn tijdens de restauratie in het begin van de jaren '70 door de huidige bovenlichten vervangen. De koepel werd in 1957 gerestaureerd. Op een prent van de koepel door P.J. Lutgers uit 1836 (Gezichten aan de rivier de Vecht) is de koepel uitgebeeld met een balustrade boven de kroonlijst, een element waarvan de aanwezigheid door de overlevering niet bevestigd kon worden. Uit stilistisch oogpunt zou de aanwezigheid van deze balustrade goed mogelijk geweest kunnen zijn. Interieur: aan de binnenzijde is de koepel met een houten lambrizing van eenvoudig paneelwerk bekleed.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405784

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juli 1991
Kadaster deel/nr 82718/192

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Loenen aan de Vecht Stichtse Vecht Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Loenen aan de Vecht

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Loenen E 572

Omschrijving**

NOORDELIJK TOEGANGSHEK. Rechthoekig smeedijzeren 19e-eeuws dubbel hek van regels en stijlen met pijlpuntvormige bekroning, met twee smalle vleugelstukken met identieke stijlen en regels aan de openbare weg, aan de noordelijke oprit. Boven aan het linker vleugelstuk in vergulde smeedijzeren letters OUD en boven aan het rechter vleugelstuk in vergulde smeedijzeren letters OVER. Ter weerszijden van de vleugelstukken zich naar de zijanten boogsgewijs verjongende zijstukken met identieke stijlen en regels. Het toegangshek is midden op een 18e- of 19e-eeuwse bakstenen dam met bolvormig gebogen keermuren geplaatst.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405785

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juli 1991
Kadaster deel/nr 82718/177

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Loenen aan de Vecht Stichtse Vecht Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Loenen aan de Vecht

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Loenen E 572

Omschrijving**

ZUIDELIJK TOEGANGSHEK. Rechthoekig smeedijzeren 19e-eeuws dubbele hek van regels en stijlen met pijlpuntvormige bekroning, met twee smalle vleugelstukken met identieke stijlen en regels aan de openbare weg, aan de zuidelijke oprit. Boven aan het linker vleugelstuk in vergulde smeedijzeren letters OUD en boven aan het rechter vleugelstuk in vergulde letters OVER. Ter weerszijden van de vleugelstukken zich naar de zijkanten boogsgewijs verjongende zijstukken met identieke stijlen en regels.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405786

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juli 1991
Kadaster deel/nr 82719/18

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Loenen aan de Vecht Stichtse Vecht Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Loenen aan de Vecht

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Loenen E 841

Omschrijving**

VOORMALIGE TUINMANSWONING ANNEX PAARDESTAL EN KOETSHUIS, 18e-eeuws, opgetrokken in rode baksteen onder met grijze pannen gedekte schilddak op langwerpige rechthoekige grondslag gelegen aan de openbare weg. De aan de openbare weg gelegen achtergevel is nagenoeg blind. Centraal aan de voorzijde een deur. Links van deze deur twee schuifvensters met 6-ruitsindeling. Boven deze vensters op eerste verdieping-niveau twee dubbele openslaande vensters met 6-ruitsindeling. Het huis bevindt zich in zeer verwaarloosde staat van onderhoud.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Bijgebouwen kastelen enz.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 405787

Status rijksmonument
Inschrijving register* 16 juli 1991
Kadaster deel/nr 82719/7

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Loenen aan de Vecht Stichtse Vecht Utrecht

Locatiennaam Locatieomschrijving
Loenen aan de Vecht

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Loenen E 572

Omschrijving**

ZONNEWIJZERSOKKEL. Hardstenen voluutvormige zonnewijzersokkel uit ca. 1750 in Lodewijk XV-stijl, waarop een zonnewijzer van recente datum. De sokkel is centraal op het gazon ten zuidwesten van het hoofdgebouw opgesteld.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Kastelen, landhuizen en parken Tuin, park en plantsoen

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument